

STALNI POSVETOVALNI ODBOR ZA PODNEBNO POLITIKO PRI PRESEDNIKU REPUBLIKE SLOVENIJE

PRIPOROČILO ŠT. 9 ob 5. obletnici podpisa Pariškega podnebnega sporazuma

Stalni posvetovalni odbor za podnebno politiko pri predsedniku Republike Slovenije ob obletnici

- **ugotavlja**, da je splošna javnost prepoznala vprašanji podnebne prihodnosti in podnebne pravičnosti za ključni vprašanji sedanjega časa in terja, da ju odločevalci rešujejo kot podnebno krizo;
- **ocenjuje**, da so bili v okviru Združenih narodov, v Evropski uniji in v Sloveniji narejeni številni pomembni in odmevni koraki na deklarativni ravni, vendar hkrati ugotavlja, da projekcije kažejo, da se ozračje do konca stoletja lahko segreje tudi za več kot tri stopinje Celzija glede na referenčno obdobje 1981–2010, če jim ne bodo nemudoma sledili tudi bistveni premiki na sistemski in stvarni ravni;
- **pozdravlja** dogovor voditeljev Evropske unije z dne 11. 12. 2020 o zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov za najmanj 55 odstotkov do leta 2030, glede na leto 1990;
- **izraža zaskrbljenost**, ker je Slovenija v nedavni raziskavi Climate Change Performance Index 2021 nazadovala s 44. na 51. mesto in je tako najmanj uspešna država članica Evropske unije pri zniževanju emisij toplogrednih plinov in učinkovitosti podnebne in energetske politike;
- **ocenjuje**, da bo pandemija covid-19 podnebno krizo dodatno poglobila, če države pri sprejemanju ukrepov za obnovitev gospodarstva in družbe ne bodo upoštevale dolgoročnih ciljev Pariškega podnebnega sporazuma, zato ob tem **ponovno opozarja** na zavezo Republike Slovenije, ki se je pridružila 16 podnebno ambicioznim državam članicam Evropske unije, da kot okvir za gospodarsko okrevanje po pandemiji upoštevajo Evropski zeleni dogovor;

zato na politike, znanstvenike, podjetnike in civilno družbo naslavlja ta dokument in v njem:

- **poziva** Vlado Republike Slovenije, da na vključujoč način vodi razpravo v pripravi Dolgoročne podnebne strategije Slovenije do leta 2050, ki jo bo v prihodnjem letu sprejel Državni zbor Republike Slovenije;
- **poziva** k oblikovanju podnebne koalicije, v kateri bodo predstavniki vseh področij družbe sodelovali in sooblikovali podnebno politiko države z načrti, zavezami in ocenami potrebnih finančnih sredstev za izvajanje učinkovitih ukrepov za blaženje in prilagajanje na podnebne spremembe;
- **poziva** k vključujoči razpravi in sodelovanju pri poenotenju stališč za doseg ciljev Pariškega podnebnega sporazuma ter k uveljavitvi jasnih in konkretnih rešitev, s katerimi bomo postali država, ki bo zgled v soočenju s podnebno krizo in doseganju ciljev Sporazuma;

- **poziva**, da za čimprejšnji prehod v brezogljično družbo Slovenija nemudoma določi alternativne vire energije, ureditve prometa in materiale, ki bodo (1) varni, (2) dostopni vsem prebivalcem, (3) komplementarni naravnim danostim Slovenije in (4) bodo upoštevali tako okoljevarstvene kot tudi naravovarstvene vidike trajnostnega razvoja;
- **v tem smislu poziva** k razmisleku o sprejetju posamičnih konkretnih ukrepov, npr. popolne prepovedi rabe plastike za enkratno uporabo; zmanjševanja in preprečevanja nastajanja odpadne hrane in ostalih odpadkov; postopne celovite energijske, statične in zdravstvene sanacije vseh stavb v državni lasti z naravnimi, obnovljivimi materiali; in
- **poziva** Vlado Republike Slovenije, da politiko učinkovitega reševanja podnebne krize umesti v vrh prednostnih nalog slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije v drugi polovici leta 2021.

Ljubljana, 12. december 2020

Članice in člani stalnega posvetovalnega odbora za podnebno politiko:

- prof. dr. **Klemen Bergant**, direktor Urada za meteorologijo in hidrologijo pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, stalni predstavnik Republike Slovenije pri Svetovni meteorološki organizaciji (WMO) in predavatelj za področje meteorologije na Univerzi v Novi Gorici,
- prof. dr. **Milena Horvat**, vodja Odseka za znanost o okolju na Institutu Jožef Stefan in dekanja Mednarodne podiplomske šole Jožef Stefan,
- prof. dr. **Andreja Kutnar**, direktorica neodvisnega raziskovalnega inštituta Center odličnosti InnoRenew, članica Sveta za znanost in tehnologijo Republike Slovenije, predsednica Mednarodnega združenja za znanost in tehnologijo o lesu (SWST) in predavateljica za področje znanosti o lesu na Univerzi na Primorskem,
- prof. dr. **Jadran Lenarčič**, redni član Inženirske akademije Slovenije in dopisni član Accademia delle scienze, Bologna, nekdanji dolgoletni direktor Instituta Jožef Stefan,
- prof. dr. **Andrej Simončič**, direktor Kmetijskega inštituta Slovenije in član Sveta Republike Slovenije za kmetijstvo in podeželje, nekdanji član upravnega odbora Evropske agencije za varno hrano (EFSA),
- **Boštjan Videmšek**, novinar in publicist, avtor knjige Plan B: pionirji boja s podnebno krizo in prihodnost mobilnosti,
- **Urša Zgojznik**, okoljevarstvenica, aktivistka in predsednica društva Ekologi brez meja.